

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e191276/facsimile.pdf> (tilgået 01. august 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

riindelige Udval til Udfravigelsesloven gik ud paa, at Udfravigelsen skulde gaaes af Kommunerne, men at det derimod er ved den næstste Session, deshaand af Rigets Generalprocureur, den første Generalrigsdagskommissarius og et 3de Medlem, at denne Anordning er kommen til at gaae i sig selv. Jeg tror derfor, kjædet jeg ser, hvem det er, der har tilliet dette Forsvaringsforslag, at man denaagtet tør vedtænde sig den Debetordning, at Forordningen af 23de September, der først og fremmest er vedkommet os her, er i sine Dispositioner i det Hele, som ogsaa i den her omhandlede, fuldstændig retfærdig.

23. Møning: Jeg vil blot bemærke, at naar jeg, naaget Mit haad det er anført til Forordningen om dette Emne, og naaget den høiløbende Justitsminister har erklæret, at det fra hans Side ikke vil være Noget imod, at det antages, Medlemmerne vil kunne imod det, er det ikke fordi jeg jo vel indser, at det antages eller Ikke-antages ikke vil have nogen særlig praktisk Betydning, men det er, fordi det forekommer mig, at det ikke er aldeles principmæssigt, naar jeg nemlig betænker, at det for enhver Ikke-Værnepligtig, der bliver udført efter Forordningen af 23de September f. N., og som stiller en Værnepligtig for sig, vil udgaae en Mand af den Klasse, som Krigsbevogtsen har til sin Disposition under den foresaaende Krig, hvorefter det skal, som man har paa den Ikke-Værnepligtige Klasse, efter hvad der af Ministeriet er utvret maa anføres at være fæst indført ved Forordningen af 23de September f. N. Sjøndt jeg altsaa indvender, at dette Forslag ikke vil have nogen særlig praktisk Betydning, tror jeg dog, at det er stridende mod det Princip, der er gjort gjældende ved Forordningen af 23de September, at Stillingen saaledes skulde kunne bemæres til at borttage Personer, der af Krigsbevogtsen kunde benyttes til Udfravigning.

Andet: Jeg tror, i Anledning af hvad der nu er bleven utvret, at derude bemærke, at det vil kunne være rigtig, om de arde Forslagstillere nærmere vilde oplyse, hvad Mening de egentlig er med det Emne, som de have tilliet. Det vil nemlig bemærkes, at dette Forslag ikke er formuleret saaledes, som det skal optages i Loven, men at det kan, saa at sige, er en Gjensidig, der serter en nærmere Redaction. Den Argumentation, hvorefter den arde Rigsdagsmand for Kjøbenhavn 3de District (Magrenskilling) frettede dette Forslag, gik, saadant jeg forstod den, ud paa, at de, som udføres efter Forordningen af 23de September f. N., skulde sættes paa lige Fod med den, der udføres efter den almindelige Værnepligtloven. Men nu er jeg i Tvivl, thi jeg vænner for, at det var denne Rigsdagsmands Mening, at § 25, der omhandler Stilling i Almindelighed, skulde kunne ligesom til Anvendelse ogsaa paa dem, der udføres efter Anordningen af 23de September; men nu staar der i § 25, den næstsidste Afsnit: „Den, der har tilliet for sig, overgaaer strax til Forhæringens og bliver at behandle lige med dem, der have udjænt ved den saarende Jar“, og jeg maa efter de Øringer, som senere ere faldne, formode, at det ikke skal være Meningen, at den, der efter Forordningen af 23de September udføres, men stiller en Mand for sig, skulde behandles paa samme Maade som de Værnepligtige, der udføres og stille en Mand for sig. Jeg vil derfor opfordre en af de arde Forslagstillere, navnlig Rigsdagsmanden for Kjøbenhavns 7de District (J. E. Larsen), da den anden vel ikke mere kan tage Debet, til nærmere at ville udvæle sig om den egentlige Mening af Forslaget.

Prof. Larsen: Den egentlige Mening af Forslaget forekommer mig ikke at kunne være tvivlsom, naar man sammenholder samme med Forordningen af 23de September f. N. § 12, der lyder saaledes: „Derimod skal det være den Udfravigelse tilliet at stille en Mand for sig, der dog ikke maa være af den værnepligtige Beskæftigelse og ikke være ældre end 28 Aar“ o. s. v. Forslaget gaar, efter sit Indhold, nærligen ud paa, at den foresagne Indskrænkning i § 12 i Forordningen af 23de September f. N., der vil, at de udførte, blivt Værnepligtige fra 1823, 1824 og 1825 ikke maae stille andre hidtil Værnepligtige for sig, skal forandres. Denne Forandring kan naturligvis ikke længere see ved at forandre Ordene i § 12 af 23de September, men maa see ved at saae en Beskæftigelse optaget i den nu foreslaagne Anordning, enten i § 5 eller i § 25, og derefter er

Forslaget ogsaa formuleret. Jeg skal forevrigt henholde mig til, hvad der allerede fra sine Sider er udvirket om det Unaturlige i denne foresagne Indskrænkning, som man har gjort for dem, der ikke udføres efter Anordningen af 23de September. Er end den foreslaagne Forandring nu ikke af saa stor praktisk Betydning, som den tidligere kunde være, saa vil det ogsaa være saameget mindre Betydning ved at indvæne den; den gaar faktisk paa Lighed for alle Beskæftigede, og der vil neppe, saaledes som bemærket, derud betredes Stridigheder mellem nogen Værnepligtig, som man ellers kunde falde til Tjeneste ifølge den anden Indskrænkning i Forordningen af 23de September § 12, som vil blive saarende. Forvrigt bliver naturligvis kun § 12 af Forordningen af 23de September gjældende for dem, der udføres efter denne Forordning, og der kan saaledes ikke være Tale om, ligesom det er af os stillede Emendement gaar ud paa, at de Regler, der indholdes i Udskærs § 25, isærigt skulle i det Hele være anvendelige paa disse Udfravigte, naar de stille for sig, navnlig at de, ligesom de, der ellers stillede for sig, skulde gaae over til Forhæringens.

Emnemænd: Det forekommer mig, at den Grund, som en arer Rigsdagsmand har anført mod Forslaget, nemlig at Krigsbevogtsen let kunde komme til at tabe en Mand, dersom det var tilladt at stille en af den værnepligtige Stand, ikke er rigtig; thi det er jo saaledes, at berom Touren til Udfravigning som til en saadan Mand, var han jo pligtig til at indtræde, trods han har ladet sig stille for en Mand. Denne Grund taler altsaa ikke imod Forslaget.

Udval: Af forskjellige af de Øringer, som ere faldne her i Salen fra flere arde Rigsdagsmænd, er det forekommet mig, at der herfor i denne Sag en ganske betydelig Forvirring med Hensyn til Stillingen af Værnepligtige; men jeg tror at derude gjøre opmærksom paa, at Stilling af Værnepligtige er en Betydning, der paa ingen Maade er hindret ved Lovens som den nu er. Man kan komme til at bytte med enhver Værnepligtig; at man ikke kan stille ham, ligger i Tingenes Natur, eller rettere, jeg tror ikke, det er Noget at give Beskæftigede Anviisning paa at stille ham, fordi det let frister den, som ikke har en dybere Indsigt i Forholdene, til, for at spare nogle Penge, at gaae ind paa et midlertidigt Forretning, thi det er kun en Betydning. Dersom man stiller en Værnepligtig, saa kan den, som er bleven stillet, maaskee inden ganske kort Tid komme til at blive indfaldt, og dersom det hender, at den Værnepligtige, han stiller, bliver indfaldt, hvilket let kan see, saa maa han selvfølgelig møde eller ogsaa stille en anden Mand. Ved dette Forslag er saaledes intet Væsentligt vendt, men det er henfaldet Noget, som let kan friste til at aflutte et Slags høist mistillige Contracter. Jeg tror derfor, at jo mere — og det er det, jeg gaar ud fra — man betænker dets Interesse, som ved Forordningen af 23de Septbr. f. N. bliver kaldt under Waaben, desmindre vil man bemærke for dette Forslag. Øjeblikket det kan om at frigjøre sig fra at udføre Tjeneste for en Tid ved at stille en værnepligtig Mand i sit Sted, saa kan man jo bytte med ham, hvilket kan man ikke gjøre; men gjælder det om ganske at frigjøre sig, saa maa man stille en Ikke-Værnepligtig, han være det nu, fordi han har fuldført sin Værnepligt, fordi han hører til den hidtil ikke-værnepligtige Beskæftigelse, og da enten er kommen ud over den Alder, her er Tale om, eller er en Hilspligt af de samme Aldersklasser — thi Hilspligtene af disse Klasser ere en Gang for alle ikke-værnepligtige. Thi det maa vi vel mærke, taer han en af dem, saa er det ingen Betydning; affinder han sig dermed med en anden Værnepligtig, saa bliver det en Betydning. Altsaa kan man enten tage en af Hilspligtene, der virkelig er fri Mand, eller en af den hidtil ikke-værnepligtige Stand mellem 25 og 28 Aars Alderen; det er kun indenfor disse Grænser, at han har en virkelig Stillingemænd, som han kan være stillet paa, kan fuldbyrde hans Tjeneste. Jeg har nok set, at man har foresagt at saae en anden Vej ind, og det er en Vej, som jeg heller ikke vil fraraade dem, der ikke byrde sig om at frigjøre sig for at tjene senere, hold det skulde træffe sig saaledes, og det er at stille unge Mand af 18 til 19 Aars Alderen, som ere udførte i den Grad, at man med Fornødsel tager dem ind i Hæren. Disse Børn, som man regner paa, have 2 Aar at raabe over, inden de selv kunne blive indfaldte, og de, som stiller dem, kunne altsaa haabe, at